

STORTINGET

Innst. 411 S

(2020–2021)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Prop. 115 LS (2020–2021)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Samtykke til ratifikasjon av Marrakechtraktaten av 27. juni 2013 om å lette tilgangen til utgitte verk for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller har andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing, og til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2020 av 23. oktober 2020 om innlemmelse av direktiv (EU) 2017/1564 i EØS-avtalen

Til Stortinget

Sammendrag

I proposisjonen bes det om Stortingets samtykke til ratifikasjon av Marrakechtraktaten av 27. juni 2013 om å lette tilgangen til utgitte verk for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller har andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing. Videre bes det om Stortingets samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2020 av 23. oktober 2020 om innlemmelse av direktiv (EU) 2017/1564 (Marrakechdirektivet) i EØS-avtalen. Stortingets samtykke er nødvendig i medhold av Grunnloven § 26 andre ledd.

Norge undertegnet Marrakechtraktaten 20. juni 2014. Den trådte i kraft 30. september 2016 etter at flere enn 20 stater hadde ratifisert den. I dag er 75 stater i tillegg til EU parter i traktaten. Den har som formål å bedre tilgangen til litteratur i tilgjengelig format for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller har andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing.

Det understrekes at Norge ikke blir bundet av Marrakechtraktaten gjennom innlemmelse av Marrakech-

direktivet i EØS, men vil etter ratifikasjon være en selvstendig part til traktaten, slik vi er til andre internasjonale avtaler.

Ratifikasjon av traktaten og innlemmelse av direktivet i EØS-avtalen forventes å få begrensede økonomiske og administrative konsekvenser både for det offentlige og private. Tilslutning til traktaten og gjennomføring av direktivet vil trolig føre til at flere verk blir håndtert gjennom eksisterende system, men det antas at dette ikke vil føre til vesentlige økonomiske konsekvenser for det offentlige.

For personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing, er det antatt at traktaten vil kunne føre til et større utvalg av tilgjengelige eksemplarer av verk fra andre land.

I tillegg foreslår Kulturdepartementet endringer i lov 15. juni 2018 nr. 40 om opphavsrett til åndsverk mv. (åndsverkloven) for å etablere en dekkende forskriftshjemmel for å kunne gjennomføre Norges forpliktelser etter Marrakechtraktaten og -direktivet.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Trond Giske, Kari Henriksen og Anette Trettebergstuen, fra Høyre, Marianne Haukland, lederen Kristin Ørmen Johnsen og Tage Pettersen, fra Fremskrittspartiet, Himanshu Gulati og Silje Hjemdal, fra Senterpartiet, Åslaug Sem-Jacobsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Freddy André Øvstegård, og fra Kristelig Folkeparti, Jorunn Gleditsch Lossius, viser til at Prop 115 LS (2020–2021) omhandler endringer i åndsverkloven, samtykke til ratifikasjon av

Marrakechtraktaten og samtykke til godkjenning av EØS-komiteens beslutning om innlemmelse av Marrakechdirektivet i EØS-avtalen.

Komiteen viser til at proposisjonens forslag til endringer i åndsverkloven behandles i familie- og kulturkomiteens Innst. 410 L (2020–2021).

Komiteen viser til at Marrakechtraktaten skal fremme og forenkle internasjonal utveksling av tilgjengelig format mellom de ulike nasjonale lyd- og blinde-skriftbibliotekene samt slik utveksling direkte til personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller andre funksjonsnedsettelse som gjør lesing vanskelig. Komiteen merker seg at traktaten bidrar til bekjempelse av den såkalte «bokhungersnøden» som Verdens blinddeforbund kaller mangelen på litteratur i tilgjengelig format for personer med visse funksjonsnedsettelse. Siden størsteparten av verdens blinde og svaksynte bor i utviklingsland, er det først og fremst disse som vil nyte godt av at mange stater ratifiserer traktaten. Men også for personer i Norge kan ratifikasjonen gi utvidet tilgang til særlig engelsk litteratur som er tilrettelagt for målgruppen.

Komiteen merker seg at Norge ikke blir bundet av Marrakechtraktaten gjennom innlemmelse av Marrakechdirektivet i EØS, men vil være en selvstendig part til traktaten.

Komiteen gir sin tilslutning til forslagene i proposisjonen.

Uttalelse fra utenriks- og forsvarskomiteen

Familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling er i henhold til Stortingets vedtak 8. april 2021 forelagt utenriks- og forsvarskomiteen til uttalelse.

Utenriks- og forsvarskomiteen uttaler i brev av 5. mai 2021:

«Utenriks- og forsvarskomiteen viser til familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling datert 27. april til Prop. 115 S (2020–2021) om godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2020 av 23. oktober 2020 om innlemmelse av direktiv (EU) 2017/1564 i EØS-avtalen.

Utenriks- og forsvarskomiteen slutter seg til familie- og kulturkomiteens utkast til innstilling til Prop. 115 S (2020–2021) og har for øvrig ingen merknader.»

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rå Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget samtykker i ratifikasjon av Marrakechtraktaten av 27. juni 2013 om å lette tilgangen til utgitte verk for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller har andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing.

II

Stortinget samtykker i godkjenning av EØS-komiteens beslutning nr. 165/2020 av 23. oktober 2020 om innlemmelse i EØS-avtalen av direktiv (EU) 2017/1564 av 13. september 2017 om visse tillatte former for bruk av visse verk og andre arbeider som er vernet av opphavsrett og nærstående rettigheter, til fordel for personer som er blinde, har nedsatt synsevne eller har andre funksjonsnedsettelse som vanskeliggjør lesing.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 11. mai 2021

Kristin Ørmen Johnsen

leder

Kari Henriksen

ordfører